

Vis dar tiksliai nežinant, kiek laiko Lietuvoje truks karantino laikotarpis, Susisiekimo ministerija paskelbė keičianti privalomosios transporto priemonių techninės apžiūros atlikimo tvarką. Automobiliams, kuriems TA galiojimo terminas baigiasi kaip tik šiuo metu, tačiau jų savininkai ar valdytojai priklauso vadinamosioms rizikos grupėms, yra priversti izoliuotis ar tiesiog būgštauja dėl savo sveikatos, vizitą į techninės apžiūros stotį gali atidėti iki karantino pabaigos. Tokioms transporto priemonėms yra numatytas ir papildomas 30 kalendorinių dienų laikotarpis, per kurį būtina atlikti atidėtas patikros procedūras. Tačiau yra dar keletas svarbių dalykų, į kuriuos atkreipia dėmesį specialistai.

Dėl techninių priežasčių skirtingų šaltinių vertinimu įvyksta nuo 6 iki 8 proc. eismo įvykių net tose šalyse, kuriose vidutinis transporto parko amžius yra gerokai jaunesnis nei Lietuvoje (mūsų šalyje jis beveik siekia 15 metų). Techninės apžiūros įmonių asociacijos „Transeksa“ sukaupta statistika liudija, kad viso labo kiek daugiau nei 51 proc. transporto priemonių patikros metu nebūna nustatoma didelių trūkumų. Kitaip tariant, dalis automobilių tam tikrą laiką tarp vizitų į TA stotis yra eksploatuojami keldami grėsmę kitiems eismo dalyviams. Kaip tik todėl ir Susisiekimo ministras Jaroslavas Narkevičius pabrėžė, jog leidimas karantino laikotarpiu važinėti transporto priemonėmis su pasibaigusiu techninės apžiūros galiojimu yra skirtas tiems, kurių automobilių būklė nekelia abejonių.

„Mes puikiai suprantame riziką, susijusią su naujos infekcinės ligos protrūkiu, todėl taip pat raginame paisyti medikų rekomendacijų ir rizikos grupėms priklausančius žmones vengti visų nebūtinių kontaktų. Besibaigias techninės apžiūros galiojimas tikrai nėra pretekstas pažeisti saviizoliacijos taisykles. Kita vertus, jei žmogus gerai jaučiasi ir naudojasi automobiliu, nėra priežasčių vengti vizito į techninės apžiūros stotį. Čia darbas vyksta laikantis visų saugos priemonių – kontrolieriai naudoja asmenines apsaugos priemones, dėvi kaukes arba respiratorius, mūvi pirštines, po kiekvieno automobilio patikros dezinfekciniu skysčiu plauna rankas, o kontaktas su transporto priemonės valdytoju apsiriboja raktelio ir dokumentų paėmimu bei grąžinimu po apžiūros. Be to, daugelis TA stočių pakoregavo transporto priemonių patikros tvarką – daugeliu atvejų lengvieji automobiliai tikrinami tik pagal išankstinį užsirašymą, todėl išvengiama lūkuriavimo eilėse“, – pastebi asociacijos „Transeksa“ Gintautas Šlėderis.

Techninių konsultacijų įmonės „Transporto studijos“ direktoriaus pavaduotojas Ramūnas Vėlavičius pasakodamas apie karantino laikotarpiui pakoreguotą patikros tvarką akcentuoja, kad šia tvarka ribojami patikrinimai automobilio salone, todėl maksimaliai sumažinama viruso pernešimo rizika. Karantino metu nebus atliekamas trikampių avarinio sustojimo ženklų, pirmos pagalbos rinkinių, taip pat automobilio keleivių salone esančios įrangos

tikrinimas, kai tam reikia patekti į automobilio vidų. Nepaisant to, iš išorės matomi automobilių vidaus įrangos trūkumai: valdymo įtaisų, saugos diržų, sėdynių ir kiti pažeidimai, bus vertinami. Todėl, siekiant išvengti nesusipratimų, techniniai apžiūrai teikiamuose automobiliuose visi saugos diržai turėtų būti ištraukti ir užsegti. Vadovaujantis karantino laikotarpiu galiojančia tvarka techninę apžiūrą atliekantis kontrolierius tikrinamo automobilio salone neturėtų užtrukti ilgiau nei to reikia siekiant patikrinti stabdžių bei vairavimo sistemų veikimą, o dyzelinių automobilių atveju, ir išmetamųjų dujų dūmingumą. Patekimo į automobilio salone greičiausiai nepavyks išvengti atliekant dujomis varomų automobilių patikrinimą.

Tais atvejais, kai automobilių techninei apžiūrai teikia profesionalūs vairuotojai, kurių gebėjimas saugiai pravažiuoti per patikros liniją ir tinkamai įvykdyti techninės apžiūros kontrolieriaus nurodymus, nekelia abejonių, pvz., autobusų, krovininių automobilių, specialiųjų transporto priemonių (policijos, greitosios medicininės pagalbos automobilių) vairuotojai, per patikros linijas gali pravažiuoti ir patys.

Dar vienas svarbus dalykas, susijęs su technine apžiūra karantino laikotarpiu – terminai. Susisiekimo ministro įsakymu techninę apžiūrą atidėjus iki dienos, kai bus paskelbta karantino režimo pabaiga ir 30 kalendorinių dienų po jo, tačiau naujos techninės apžiūros galiojimas skaičiuojamas nuo TA rezultatų ataskaitos eilutėje „(8) Techninė apžiūra galioja iki“ nurodytos datos. T. y. karantinas neprailgins šiuo metu galiojančios dviejų metų techninės apžiūros intervalo. Jei apžiūros atlikimo data buvo atidėta dėl karantino, automobilininkas atvykęs į TA stotį vėliau, gaus trumpesnę apžiūros galiojimą tiek dienų, kiek vėliau atvyko nuo paskutinės apžiūros galiojimo pabaigos. Pvz., M1 klasės automobilio apžiūra baigėsi balandžio 6 dieną, o savo transporto priemonę patikrino gegužės 13 dieną, naujoji apžiūra galios iki 2022.04.06. Todėl asociacijos „Transeksa“ specialistai rekomenduoja atidėti vizitą į TA stotį tik tais atvejais, kai iš tiesų būtina. Dabar patikrinti transporto priemonę galima greičiau ir paprasčiau. Pasibaigus karantino laikotarpiui TA centrų apkrovimas neabejotinai smarkiai išaugs.

Automobilininkams karantino metu nereiktų baimintis ir baudų už važinėjimą be techninės apžiūros, kai šį faktą fiksuoja ne kelių policijos pareigūnai, o jų naudojama speciali įranga. Duomenys apie transporto priemones su šiuo laikotarpiu pasibaigusia TA automatiškai perkeliama į Centralizuotą techninės apžiūros duomenų bazę (CATDB). Svarbu tik tai, kad automobilis būtų techniškai tvarkingas.

Draudimo kompanijų specialistai savo ruožtu pabrėžia, kad atsitikus incidentui kelyje vertinama ne tai ar transporto priemonė turi galiojančią TA, bet kokią įtaką avarijai turėjo

automobilio techninė būklė. Tarkim jei buvo eksploatuojamas automobilis su visiškai sudėvėta stabdžių sistema ir kaip tik dėl to kažkas patyrė nuostolių ar buvo sužeistas, žalą padengusi draudimo kompanija gali pasinaudoti regresu teise.

